

حذف دلار از معاملات جهانی نفت

دلار ارز اول جهان است، اما اکنون بسیاری از کشورها در حال باز کردن گره اقتصاد خود از این واحد پول آمریکایی هستند.

دلار ارز اول جهان است، اما اکنون بسیاری از کشورها در حال باز کردن گره اقتصاد خود از این واحد پول آمریکایی هستند. به گزارش جام&zwjz;جم، چین و ونزوئلا اولین کشورهایی هستند که دلار را از معاملات نفتی خود حذف کردند و تصمیم دارند از این پس، خرید و فروش نفت خود را با ارزی غیر از دلار انجام دهند.

اقدام دولت ونزوئلا در واکنش به تحریم&zwjz;های آمریکا صورت گرفته و حذف دلار از معاملات نفتی را کلید زده است. به دنبال این موضوع، ونزوئلا قیمت انواع نفت کشور خود برای ماه سپتامبر (شهریور) را به یوان چین منتشر کرد.

نیکولاس مادورو، رئیس&zwjz;جمهور ونزوئلا چندی پیش گفت، بعد از اعلام تحریم&zwjz;های آمریکا که انجام برخی معاملات مالی با ونزوئلا را ممنوع می&zwjz;سازد، کشورش از معامله با دلار اجتناب خواهد کرد. وزارت نفت ونزوئلا در بیانیه&zwjz;ای اعلام کرد: این نوع قیمت&zwjz;گذاری نتیجه بیانیه صادر شده از سوی رئیس&zwjz;جمهور ونزوئلا در روز 7 سپتامبر است که گفته بود ونزوئلا استراتژی&zwjz;های جدیدی برای آزاد کردن این کشور از سلطه استبدادی دلار اتخاذ خواهد کرد. این در حالی است که همه معاملات نفتی و قیمت&zwjz;گذاری با ارز دلار انجام می&zwjz;شود.

استقبال چشم&zwjz;بادامی&zwjz;ها

به دنبال حذف دلار از معاملات نفتی ونزوئلا، دولت چین طرح&zwjz;هایی را برای آغاز انعقاد قراردادهای نفتی به یوان و قابل تبدیل به طلا اعلام کرده است. این اقدام احتمالاً منجر به پیدایش یک شاخص جدید قیمت&zwjz;گذاری نفت خام در آسیا برای رقابت با شاخص&zwjz;های برنت (اروپا) و وست تگزاس اینترمدیت (آمریکا) خواهد شد.

ایران هم می&zwjz;تواند این سیاست را پیش بگیرد

محمدعلی خطیبی، مسئول سابق فروش نفت ایران، در گفت&zwjz;وگویی که با جام&zwjz;جم داشت، به حذف دلار در معاملات نفتی در زمان تحریم اشاره کرد و گفت: در دولت دهم حدود 70 درصد معاملات نفتی ایران با کشورهای دیگر با ارزهایی غیر از دلار اتفاق می&zwjz;افتاد.

وی افزود: این کار غیرممکنی نیست و کافی است یک توافق بین کشور فروشنده و خریدار نفت انجام شود تا دلار از سیستم معاملات بین دو کشور حذف و ارزهای دیگر جایگزین شوند.

خطیبی با اشاره به این که قیمت نفت در همه جهان به صورت دلار اعلام می&zwjz;شود ادامه داد: کشورهای صادرکننده نفت می&zwjz;توانند بهای نفت را بر اساس هر ارزی که مایل هستند دریافت کنند و ایران هم می&zwjz;تواند چنین سازوکاری را برای سیستم معاملات نفتی خود در نظر بگیرد. کما این که در گذشته چنین امکان و توافقی با کشورهای دیگر وجود داشت و تنها 30 درصد معاملات دلار دریافت می&zwjz;شد. در آن زمان دلار در افول بود و ما توانستیم سود اقتصادی ببریم.

نماینده سابق ایران در اوپک با بیان این که موضوع ونزوئلا و آمریکا سیاسی است، تاکید کرد: همه کشورها در صدد اقتصاد خود را از گره دلار باز کنند و پیمان&zwjz;های پولی دوجانبه را در نظر می&zwjz;گیرند. در این شرایط نرخ توافقی را محاسبه و بهای آن را به غیر از دلار پرداخت و دریافت می&zwjz;کنند که این سازوکار برای ایران هم فراهم است.

خطیبی اضافه کرد: یکی از مشکلاتی که ارز دلار دارد این است که جابه&zwjz;جایی در حجم بالا باید با تأیید فدرال رزرو آمریکا (بانک مرکزی آمریکا) صورت بگیرد و معاملات نفتی هم به طور معمول از حجم بالایی برخوردار است. از سوی دیگر باید توجه داشت ایران مورد تحریم نظام بانکی است و بانک&zwjz;های درجه یک آنها با ایران مرادده ندارند و تحویل دلار

به ایران را بسختی انجام می‌دهند از این رو ما خواسته یا ناخواسته باید به سمتی حرکت کنیم که منافع اقتصادی و اصلی کشور از جایی که ریسک دارد جدا شود.

کاهش قدرت دلار

جیم راجرز، تحلیلگر مسائل مالی در این باره می‌گوید: بسیاری تمایل ندارند از دلار آمریکا در معاملات خود استفاده کنند، زیرا اگر آمریکا از شما عصبانی باشد، می‌تواند از طریق دلار فشار زیادی بر شما وارد و شما را از چرخه تجارت حذف کند. چین، روسیه و دیگر کشورها این مساله را درک می‌کنند و در تلاشند تجارت جهانی را از زیر سلطه دلار خارج کنند. از آنجا که چین، بزرگ‌ترین خریدار نفت خام جهان به شمار می‌رود، قراردادهای جدید احتمالا به صادرکنندگان اجازه خواهد داد بدون گرفتار شدن در تحریم‌های آمریکا، از طریق یوان دادوستد کنند. کشورهای روسیه، ایران، پاکستان، ویتنام، چین و بسیاری دیگر از کشورهای آسیایی به این نوع از معاملات غیردلاری علاقه‌مندند.

این نوع قراردادهای نفتی به معامله‌کنندگان اجازه خواهد داد بدون این که به نگهداری یوان نیاز داشته یا ناگزیر باشند آن را به دلار آمریکا تبدیل کنند، پول نفت را با طلا بپردازند یا یوان را به طلا تبدیل کنند.

راجرز افزود: دنیا در حال فاصله گرفتن از سیستم دلاری است. ایران اکنون از چین یوان قبول می‌کند. چین و روسیه در حال حاضر روبل و یوان مبادله می‌کنند. این اتفاق در حال رخ دادن است، اما روند کار کند است و این زمان زیادی خواهد برد. البته این تغییر رویکرد در معاملات بدون مانع رخ نخواهد داد. زمانی که دلار آمریکا جایگزین پوند استرلینگ شد، واقعا هیچ کس نمی‌خواست این تغییر سرعت اتفاق بیفتد. اما اکنون شما اقتصادهای بزرگی نظیر روسیه، چین، ایران و دیگران را دارید که خیلی دوست دارند این اتفاق بیفتد که قطعا سریع‌تر رخ خواهد داد.